

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Rezultati ankete

»UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI«.

DAN SONCA 2016
Strokovno srečanje „NEVARNOSTI UV SEVANJA“
Ljubljana, 27.5.2016

Mag. Simona Uršič, dr. med., Nataša Šimac, dr. med.,
sodelavci DS Sevanje in dr. Andreja Kukec

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Z anketiranjem srednješolcev smo želeli ugotoviti, kakšen je odnos dijakov srednjih šol v Sloveniji do zagorelosti in uporabe solarijev.

K sodelovanju smo povabili dijake tretjih in četrth letnikov 100 naključno izbranih različnih srednjih šol oz. programov iz vseh zdravstvenih regij v Sloveniji.

Izvedba: spletna anketa, april – maj 2015. Portal 1KA vprašalnik Odnos mladih do zagorelosti.

**Vabljenih k sodelovanju: 4000 dijakov (petina generacije dijakov v Sloveniji).
Pravilno izpolnjenih: 1447 vprašalnikov ankete.**

Vprašanja: Odnos do zagorelosti, Izpostavljanje soncu in izvajanje samozaščitnih ukrepov, Obiskovanje solarijev

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Ugotovitve – Odnos do zagorelosti

Odzivnost deklet za sodelovanje v anketi je bila bistveno višja.

1. Dijaki se zavedajo občutljivosti svoje kože ob izpostavljanju soncu in s tem UV žarčenju.

2. Dijakom je vseč temnejši ten kože, najbolj pa zagorela, po sončenju porjavela polt.

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Ugotovitve-Odnos do sonca

3. Tretjina dijakov se soncu izpostavlja namerno (se sončijo), 54% nenamerno, 3% se jih izpostavlja namerno in nenamerno, 10% se sploh ne izpostavlja.

4. Soncu se dijaki največkrat izpostavljajo, da bi zagoreli (40%), pa tudi zaradi boljšega počutja (29%) in zaradi obveznosti, ki se jim ne morejo izogniti.

5. Med dijaki bližnjimi osebami, se soncu največkrat namerno izpostavljata prijateljica, mama, nenamerno pa oče, prijatelj.

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Ugotovitve – Izvajanje samozaščitnih ukrepov

6. Izvajanje samozaščitnih ukrepov: četrtnina dijakov se vedno zaščiti pred soncem, 6 odstotkov nikoli ne uporablja zaščite pred soncem.

7. Izbira načinov zaščite pred soncem:

Naravna zaščita:

- *Izbira sence kot način zaščite je priljubljena (51% pogosto, 30% vedno).*
- *Sončna zaščitna očala tri četrtine dijakov uporabi pogosto oz. vedno (42 oz. 36%).*
- *Kapo večina dijakov uporabi redko (46%).*
- *Oblačila z dolgimi rokavi in hlačnicami niso priljubljena oblika zaščite.*

Kemični varovalni pripravki:

- **Dijaki se med vsemi načini zaščite najpogosteje zaščitijo z zaščitno kremo (83 odstotkov; 41% vedno, 42% pogosto).**

Tretjina dijakov uporablja priporočen zaščitni faktor (SZF>30), 44% SZF 15-29.

Večina dijakov kemične pripravke uporablja v nezadostni količini nanosa.

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Ugotovitve - Solariji

8. Solarij je do izvedbe ankete obiskalo 8 odstotkov vseh anketiranih dijakov, med njimi je več deklet.

9. Ob prvem obisku solarija je bilo mladoletnih skoraj tri četrtine dijakov.

10. Le dobra polovica vseh anketiranih je vedela, da se v Sloveniji mlajšim od 18 let obisk solarija odsvetuje.

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Ugotovitve - Solariji

11. Dijaki, ki obiskujejo solarij, so navedli prekomerno uporabo solarija tako glede priporočenega števila obiskov v letu kot glede trajanja enega obiska.

12. Med dijaki, ki so obiskali solarij, jih je petina navedla, da so se za obisk solarija odločili v sklopu priprav za maturantski ples.

13.. Solarij obiskujejo predvsem tisti, ki se v zvezi s tem lahko zgledujejo po svojih bližnjih.

Anketa „UPORABA SOLARIJEV MED DIJAKI“

Zaključki

Zaradi:

- idealiziranja zagorele polti
- slabega poznavanja vplivov delovanja UV sevanja (naravni, umetni viri)
- nezadostnega izvajanja samozaščitnih ukrepov
- možnih škodljivih posledic na zdravje

menimo, da je nujno čim prej pričeti z intenzivnim osveščanjem mladih v srednješolskem obdobju.

Po obdobju intenzivnega osveščanja je smiselno ponovno pridobiti podatke o izpostavljenosti mladih UV sevanju v solarijih.

V kolikor bi se izkazalo, da ozaveščanje ni dovolj učinkovito in ne odvrča mladih od sončenja v solarijih, bi bilo smiselno sprejeti druge ukrepe kot npr. prepoved sončenja v solarijih mlajšim od 18 let.

To zahtevo so v zakonodaji v preventivne namene sprejele že mnoge države v EU (npr. Avstrija, Belgija, Finska, Nemčija, Italija...) in ZDA, med tem ko je uporaba solarijev v Braziliji in Avstraliji v namene pridobivanja zagorele polti prepovedana.